

Breek de macht van de multinationals

In 2014 verscheen het inmiddels wereldwijd bekende boek van de Franse econoom Thomas Piketty. Hij beschrijft hoe de afgelopen decennia de rijken der aarde steeds rijker geworden zijn en de armen en normaal verdienenden steeds armer. Een opeenhoping van kapitaal dus bij een heel kleine groep mensen. Zijn boek heeft velen aan het denken gezet en komt ook steeds vaker op de politieke agenda terecht. De opgehoopte rijkdom kan direct gelinkt worden aan de aandeelhouders van multinationals. Dit is reden om nog eens goed naar het gedrag van multinationals te kijken.

Afgelopen week heeft V&D definitief het loodje gelegd. Een van de oorzaken van de ondergang van V&D is het private equity fonds Sun Capital. Sun Capital heeft V&D volgeladen met schulden die uiteindelijk bijgedragen hebben aan de neergang. De rijken van Sun Capital eisten o.m. van de medewerkers dat ze salaris inleverden om V&D te redden. De armere moest inleveren ter wille van de rijkere. Vanuit dit perspectief gezien is het niet te betreuren dat V&D het niet overleefd heeft. Ex minister Jan Terlouw zei onlangs in De Volkstrant: We gaan kapot aan het neoliberalisme. Hij doelde op acties zoals die van Sun Capital.

De grote multinationals staan bekend om hun belastingontwijking. Bij belastingontwijking zoekt de multinational naar een belastingparadijs. In een belastingparadijs hoeft niet veel belasting betaald te worden. Het gaat bij belastingontwijking niet om miljoenen maar om miljarden per multinational. Voor veel multinationals is Nederland zo'n belasting paradijs, die bijna alle op de Zuid-as in Amsterdam hun kantoor hebben. Nederland verdient daar veel geld aan.

Het gevolg van belasting ontwijking is dat, wereldwijd, de inkomsten voor het land waar de multinational zijn geld verdient, sterk teruglopen, want in het land van vestiging betaalt de multinational bijna geen belasting. Omdat de inkomsten voor het betreffende land dalen, moet de belasting voor bedrijven die niet aan belasting ontwijking doen, omhoog. De middenstand b.v. moet dan meer belasting gaan betalen. Het is deze middenstand van een stad in het Verenigd Koninkrijk die hierop een stunt bedacht heeft. Amazon is een van de multinationals die aan belastingontwijking doet met als gevolg dat de middenstand van die stad meer belasting moet betalen. Daarom heeft die middenstand zich op Amazon gericht. De inwoners van die stad gaan nu bestellingen doen bij Amazon en alle bestellingen gaan op kosten van Amazon weer terug. Dat drukt de winst van Amazon. Deze inwoners zijn van mening dat, als Amazon toch geen belasting betaalt, zij ook geen winst hoeven maken. Op deze manier proberen zij gedaan te krijgen dat Amazon gewoon belasting gaat betalen in het land waar het geld verdient wordt en waar de belasting dus niet afgeroomd wordt. Iedereen moet belasting betalen, zo denken deze burgers, dus de multinationals ook.

Dit jaar vindt de afronding plaats van de besprekingen tussen Europa en de VS inzake een nieuw handelsverdrag. Een onderdeel in dit verdrag is ISDS. In ISDS wordt beschreven hoe multinationals claims kunnen indienen tegen door staten democratisch genomen besluiten en daarmee kunnen multinationals overheden aansprakelijk stellen als zij belemmerend optreden tegen multinationals. De multinationals worden boven de nationale staten gesteld. Blijkbaar zijn de multinationals de nieuwe goden van onze kapitalistische maatschappij.

Als onze politici de multinationals niet aanpakken, wie moet het dan wel doen. Er is in onze maatschappij maar 1 groep die sterker is dan de multinationals en dat is het volk. 10 jaar

geleden wilde Shell een afgedankt boorplatform in zee laten zinken. Dat was veel goedkoper dan op land ontmantelen. Een milieu actiegroep slaagde er in het `tankende volk` warm te krijgen voor een actie tegen Shell. Toen het volk weigerde om nog te tanken bij Shell, werd alras het besluit genomen door Shell om het boorplatform niet in zee te laten zinken. Binnen 2 weken kreeg het volk Shell op de knieën.

Als alle medewerkers van V&D tegelijk waren gaan staken, dan hadden ze Sun Capital op de knieën gekregen. De medewerkers hebben het helaas niet aangedurfd.

Het volk is de enige macht die de macht van de multinationals kan breken. Van de politiek hoef je niet veel te verwachten. Genoemde Jan Terlouw zei onlangs in De Volkskrant: "De politiek is niet meer de baas. Men laat zich de wet voorschrijven door het kapitaal. Zij loopt om de hete brij heen." Als b.v. Nederland zijn belastingparadijs voor de multinationals opheft, zal er bij ons extra bezuinigd moeten worden en daar schrikken politici voor terug. Een groot probleem bij het volk is dat het zich niet realiseert hoeveel macht het heeft. Dit betekent dat bewustwording het eerste is waaraan gewerkt moet worden. Vandaar dit artikel. Hopelijk gaat er een sneeuwbaaleffect uit van datgene wat de inwoners van de genoemde stad in het Verenigd Koninkrijk op dit moment op gang brengen.

Henk Geene